

دلیل سکوت ایران در قبال تصمیم‌های تکراری اوپک

حسین غلامی ✎

نشست صدور شصت و هفتم اوپک عصر جمعه با تصمیم بر ادامه روند قبلی به پایان رسید و همانطور که پیش‌بینی می‌شد گزینه کاهش سقف تولید رای نیاورد. هرچند که موضع انفعال اوپک در حال تبدیل به یک عسادت است ولی دلیل سکوت ایران به عنوان یکی از قدرت‌های برتر اوپک در قبال این موضوع جای تامل دارد و دربارۀ دلایل آن می‌توان به تحلیل‌های متفاوتی رسید. در نشست اخیر اوپک همانند نشست پیش از آن، حفظ سقف تولید اوپک یعنی تولید روزانه ۳۰ میلیون بشکه نفت از سوی اعضا به تصویب رسید. این در حالی است که ایران از چند سال پیش با توجه به مساله تحریم و مجازات‌های تازید شده از سوی آمریکا در قبال خریداران نفت ایران مجبور به کاهش تولید و به تبع آن حجم صادرات نفت آن نیز با کاهش بیش از یک میلیون بشکه در روز مواجه شده است. حال در شرایطی که ایران به دنبال کاهش توافقی هسته‌ای با کشورهای ۵+۱ و در نتیجه برداشته شدن تحریم‌هاست، با این دوراهی روبه‌رو شده که به دنبال دستیابی به سهمیه قبلی خود در اوپک باشد یا در پی کاهش سقف تولید این سازمان برای اثر گذاشتن بر قیمت‌های جهانی نفت. شاید با این اوصاف بهتر بتوان متوجه دلیل سکوت ایران در قبال تصمیم‌های سران اوپک به‌ویژه عربستان و سه کشور عربی متحدش در قبال کاهش نینافتن سقف تولید اوپک شد. ولی به‌جز اینها مسائل دیگری نیز وجود دارد که می‌تواند توجیه‌کننده موضع فعلی ایران در شرایط حاضر باشد که یکی تولید نفت شیل آمریکاست و دیگری مساله تحریم. آمریکا از حدود یک سال پیش اعلام کرده فناوری جدید تولید نفت را به اندازه‌ای گسترش داده که با رسیدن قیمت نفت به هر بشکه ۴۰ دلار نیز باز هم تولید نفت از این طریق برایش صرفه اقتصادی بیشتری دارد تا خرید آن از بازار، و شاید به همین دلیل بود که در نشست ۱۶۶ اوپک در وین گزینه کاهش ندادن سقف تولید اوپک با بیشترین درصد آرا به تصویب رسید. در همان زمان بسیاری از کارشناسان به هیات حاضر در وین به سرپرستی وزیر نفت انتقاد کردند که چرا با این تصمیم عربستان نهایت مدارا را به خرج داده است. این منتقدان حتی پس از نشست نیز عنوان کردند که ایران باید برای مقابله با وضع به‌وجود آمده درخواست نشست اضطراری دهد و به نوعی با رویکرد عربستان مبنی بر این که بازار تا هر مقداری که نیاز داشته باشد آماده نامیسن نفت مستقیم مقابله کند. نکته‌ای که از زمان شاید کمتر به آن توجه شد این بود که هیات نفتی ایران متوجه دلیل اصلی سیاست عربستان در قبال عرضه نفت شده بود و برخلاف نظر سایر کارشناسان داخلی که معتقد بودند این اقدام عربستان تنها یک اقدام سیاسی مهابهنگ با آمریکا در جهت تامین نشدن منافع ایران در بازار جهانی است، این بار فراع از شرایط هیجانی به این موضوع توجه داشت که این بار نفت شیل آمریکا شاید بتواند قدرت اوپک در بازار را تحت تاثیر خود قرار دهد، بنابراین باید نهایت سیاست را در برخورد با این پدیده جدید به خرج داد که یکی از این سیاست‌ها می‌توانست اتحاد اعضای اوپک در اتخاذ یک تصمیم واحد باشد. البته ناگفته نماند که سران نفتی عربستان و ایران هیچگاه ایسن موضوع را تأیید نکردند که هر واکنشی جز این جای تعجب داشت. موضوع دوم در توجیه سکوت ایران در مقابل کاهش نینافتن سقف تولید اعضا برخلاف آنچه ناشدن قدرت کافی برای چانه‌زنی و لابی‌گری کشورمان در حوزه بین‌المللی عنوان می‌شود، وضعیت حاکم بر فضای دیپلماسی است. تیرماه امسال موعد تدوین و امضای توافق هسته‌ای ایران با کشورهای ۵+۱ است. مسأله‌طور که بارها اعلام شده، برداشته شدن تحریم‌ها در حوزه انرژی چیزی نیست که نتایج آن یک شبه قابل دیدن باشد. محقق شدن اثرات کنار گذاشته شدن تحریم‌ها در حوزه انرژی مستلزم گذشت زمان است. زمانی بین شش ماه تا یک سال؛ بنابراین شاید یکی از دلایل موضع فعلی ایران در اوپک، انتظار برای عملیاتی شدن رفع تحریم‌هاست. در شرایطی که صادرات روزانه نفت ایران بیش از یک میلیون بشکه کاهش یافته، کوئیدن بر طبل کاهش سقف تولید شاید چندنان منطقی نباشد، چون ممکن است در راستای کاهش سهمیه تولید نفت اعضا، سهمیه فعلی ایران بیش از این کاهش یابد. هرچند که وزیر نفت اصرار دارد کاهش سهمیه اعضا با توجه به شرایط به‌وجود آمده ربطی به ما پیدا نمی‌کند، ولی این‌که این نظر در عمل تا چه اندازه محقق شود بستگی به تصمیم سایر اعضای اوپک دارد که چنان‌هم نمی‌توان به اتفاق‌نظر آنها با دیدگاه ایران در این زمینه دل‌خوش کرد؛ بنابراین منطقی می‌گوید بهتر است ابتدا سهمیه قبلی تولیدمان را پس بگیریم، سپس به دنبال کاهش سهمیه تولید اوپک باشیم. با این اوصاف می‌توان این‌گونه نتیجه‌گیری کرد که سران نفتی ایران منتظر نتیجه نهایی توافق هسته‌ای هستند تا با دست پر به سراغ گزینه‌های مدنظر خود بروند. نشست بعدی اوپک که اوایل ژرستان امسال برگزار می‌شود برای هیات اجزای ایران بسیار قابل اهمیت است. از یک سو تا آن زمان نتیجه مذاکرات هسته‌ای و مساله تحریم‌ها مشخص شده و باید شاهد قدرت‌نمایی ایران در همسو کردن نظرات سایر اعضا بود که کاهش سقف تولید می‌تواند یکی از آنها باشد. از سوی دیگر ایران می‌تواند با عملکرد خود، این فرضیه که اوپک دچار انفعال شده و از دوران تاثیرگذاری خود بر بازار نفت فاصله گرفته را باطل کند. شاید این بار ایران درخواست نشست اضطراری دهد.

✎**سرپریر اقتصادی ایستا**

مردم سالاری

یکشنبه ۱۷ خرداد ۱۳۹۶ - ۷ ژوئن ۲۰۱۵ - سال چهاردهم - شماره ۳۷۳

نماینده سابق ایران در اوپک:

ماموریت عربستان و کشورهای حاشیه خلیج فارس جلوگیری از افزایش قیمت نفت است

نماینده سابق ایران در اوپک با بیان این که در صورت پایبند بودن اعضا به سقف تولید ۳۰ میلیون بشکه قیمت نفت تقویت خواهد شد، خاطر نشان کرد: طی ماه‌های گذشته شاهد بودیم که ماموریت عربستان و کشورهای حاشیه خلیج فارس جلوگیری از افزایش قیمت نفت بوده است که این نشان می‌دهد در شرایطی که درآمد اعضای اوپک به نصف کاهش یافته ایسن کشورها اهداف غیر اقتصادی را دنبال می‌کنند. محمدعلی خطیبی طباطبایی در گفت‌وگو با ایسنا درباره چگونگی تغییر قیمت نفت در پی تثبیت میزان تولید اعضای اوپک اظهار کرد: در صورتی که اعضای اوپک به ۳۰ میلیون بشکه‌ای که بر سر آن توافق کرده‌اند پایبند باشند قیمت‌ها در نیمه دوم سال به‌سود خواهد یافت و حتی به بالای ۷۰دلار نیز می‌رسد. وی افزود: این امر به معنای آن است که اوپک باید یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه از میزان فعلی تولید خود بکاهد. زیرا بر اساس آمار موجود در آوریل و می سال جاری به ترتیب میزان تولید اعضای اوپک ۳۱/۱۶۰ و ۳۱/۲۲۰ میلیون بشکه بوده است.

نماینده سابق ایران در اوپک خاطر نشان کرد: اگر یک تحلیلگر برجسته بازار نفت با استناد به کاهش سکوهای حفاری نفت آمریکا گفت که انتظار دارد بهای نفت سبک آمریکا به رغم تولید بالای جهانی نفت تحت هدایت اوپک، به بالای ۶۵ دلار در هر بشکه برسد. به گزارش ایسنا به نقل از روتترز، اندی هال تحلیلگر نفتی گفت: به رغم کاهش تعداد سکوها حفاری در آمریکا تولید نفت هنوز یک کاهش ثبت شده را تجربه نکرده است، اما این اتفاق خواهد افتاد. برخی در بازار معتقدند که قیمت نفت پس از فراز و نشیب سال گذشته به ثبات رسیده است. اگرچه حفاری‌ها کارایی بیشتری پیدا کرده، اما اندی هال اعلام

مدیرعامل شرکت پاپانه‌های نفتی با اشاره به افزایش دوباره توان عملیات دریایی صادرات نفت ایران دریانه خارگ گفت: با لغو تحریم‌ها سالانه بیش از ۱۰۰۰ فروند کشتی نفتکش به پایانه‌های نفتی کشور وارد می‌شود. سیدپیروز موسوی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به اجرای یک طرح جدید به منظور افزایش پایداری توان عملیات دریایی صادرات نفت خام ایران با ساخت خارگ در خلیج فارس، گفت: بر این اساس با پایانه و نصب اسلپ تانک جدید در پهلوه‌گاه ۳ اسکله شرقی، ضریب ایمنی و زیست محیطی برای صادرات نفت خام در این اسکله افزایش یافته است.

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران با اعلام اینکه از چند ماه قبل به منظور جلوگیری از مخاطرات احتمالی به دلیل فرسودگی اسلپ تانک پهلوه‌گاه سه اسکله شرقی، تهیه نقشه‌های استاندارد، ارزیابی شرکت‌های سازنده و در نهایت استناد اسلپ تانک جدید در دستورهای نفتکش در پایانه‌های نفتی ایران کرد: با توجه به نیاز عملیاتی پهلوه‌گاه، فرسودگی راهرو و سائورت‌های مربوط به مهار اسلپ تانک رفع و پس از تحویل اسلپ تانک برای کاهش زمان نصب اقدام به جوشکاری و ساخت سدل و راهروهای مربوطه بر روی اسلپ تانک شد.

مجموع طلب نفتی ایران از کشورهای هند، یونان، ایتالیا و شرکت انگلیسی هلندی «شل» به حدود ۹ میلیارد دلار رسیده و این در حالی است که تسویه این بدهی‌ها منوط به لغو تحریم‌ها شده است؛ به طوری‌که مدیرعامل شل اعلام کرده که پرداخت بدهیها تنها با لغو تحریم‌ها و دریافت مجوز از بریتانیا، هلند و آمریکا امکان‌پذیر خواهد بود. به گزارش ایسنا، تحریم صنعت نفت و گاز و همچنین تحریم‌های بانکی را شاید بتوان از مهمترین تحریم‌های اعمال شده علیه کشورمان طی سال‌های گذشته دانست، چرا که علاوه بر آنکه موجب خروج برخی شرکت‌های بزرگ نفتی مانند شل، توتال و استانت اوایل از ایران شد و ورود تجهیزات مورد نیاز برای توسعه پروژه‌های نفتی و گازی را با دشواری روبه رو کرد، نقل و انتقالات پول را نیز دچار مشکل

میزان تولید اعضای این سازمان افزایش یابد، قیمت‌ها ضعیف‌تر خواهد شد. به عبارت دیگر قیمت تابعی از عرضه اوپک است. وی با تأکید بر این که در صورتی که اوپک روند فعلی تولید را ادامه دهد، نمی‌توان آمیدی به بهبود قیمت‌ها داشت، اضافه کرد: در حالیکه طی دو سه ماه گذشته شاهد روند افزایشی و قیمت‌ها بوده‌ایم اما عربستان و کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس با افزایش تولید جلوی افزایش قیمت را گرفتند.

وی ادامه داد: طی ایسن مدت عربستان میزان تولید خود را به ۱۰/۳ میلیون بشکه رسانده که امری بی‌سابقه است. به عبارت دیگر، در شرایطی که عوامل ژئوپلیتیک مانند جنگ یمن به تقویت قیمت‌ها کمک کرد به نظر می‌رسد که ماموریت این شرکت‌ها مهار قیمت‌ها بوده است.

وی خروج شیل اوپل را از بازار آدرس غلطی دانستند که از سوسی این کشورها اعلام می‌شود و گفت به طور قطع این کشورها اهدافی به جز مسائل اقتصادی را دنبال می‌کنند. نماینده سابقه ایران در اوپک تأکید کرد که منطقی نیست در شرایطی که درآمد همه اعضای یک سازمان نصف شده است هیچ

نفت آمریکا به ۶۵ دلار می‌رسد

کرد که این امر نمی‌تواند در کوتاه‌مدت کاهش ۶۰ درصدی تعداد سکوها در آمریکا را جبران کند. وی با اشاره به نفت سبک آمریکا گفت: قیمت نفت به مرور زمان افزایش خواهد یافت و به سمت هزینه‌های جانبی تولید خواهد رفت و به نظر ما این رقم ۶۵ دلار در هر بشکه است. بهای نفت سبک آمریکا در معاملات روز جمعه با ۵۰ سنت کاهش به ۵۷ دلار و ۵۰ سنت در هر بشکه رسید و نفت برنت با ۴۰ سنت کاهش ۶۱

افزایش دوباره توان صادرات نفت ایران ورود ۱۰۰۰ نفتکش با لغو تحریم

جدید، ترمیم سائورت‌ها و آماده‌سازی محل‌های جوشکاری شد، اظهار داشت: اسلپ تانک جدید پس از تراز شدن در محل آماده شده نصب شد. وی افزود: پس از نصب اسلپ تانک جدید اقدام به نصب تجهیزاتی چون لول سوئیچ، اسلپ پمپ، چک ولوها،

شرایط شل برای پرداخت بدهی‌های خود به ایران

کرد و فروش نفت ایران به این شرکت‌ها به تدریج متوقف شد.

از جمله ایسن شرکت‌ها، شرکت نفتی «رویال داج شل» بود که با توجه به مشکلات ایجاد شده در زمینه واریز پول نفت به حساب ایران به دلیل تحریم‌ها، فروش نفت ایران به این شرکت از اواخر فروردین ماه ۱۳۹۱ با اعلام رسمی رستم قاسمی، وزیر نفت وقت متوقف شد. اکنون بیش از سه سال از توقف فروش نفت ایران به شرکت انگلیسی - هلندی «شل» می‌گذرد و به دلیل تحریم‌های اعمال شده، میانجیان اوپک که در روز شنبه در وین برپا شد، زنگه با مدیران برخی شرکت‌های نفتی از جمله بن فان بـردن - مدیرعامل شل - دیدار کرده

نفت‌فروزی

گزارش

نبض بازار گاز ایران به دست روس‌ها افتاد

همزمان با سراج سبز ایران به آذربایجان به منظور مشارکت در خط لوله ترانس آناتولین به منظور صادرات گاز به اروپا، گازپروم بخشی دیگر از خطوط لوله واردات گاز ارمنستان از ایران را خریداری کرد. به گزارش مهر، سرنوست ایسن روزهای صنعت گاز ایران به طور مستقیم و غیر مستقیم به مذاکرات هسته‌ای و توافق با کشورهای عضو گروه ۱+۵ گره خورده است و در صورت توافق نهایی زودتر از پیش بینی کارشناسان گاز‌های ترش پارس جنوبی مهمان صنایع و نیروگاه‌های اروپایی خواهند شد.

بر این اساس پس از ارسال چندین دعوت‌نامه برای گاز ایران توسط شرکت دولتی سوکار جمهوری آذربایجان به عنوان یکی از سهامداران اصلی خط لوله ترانس آناتولین ایران برای حضور در این پروژه صادرات گاز به کشورهای عضو اتحادیه اروپا چراغ سبز نشان داده است. عزیزالله رضضانی مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه برای حضور در بازار گاز اروپا پس از لغو تحریم‌ها هم اکنون ۶ مسیر در حال ارزیابی و بررسی قرار دارد، از خط لوله ترانس آناتولین و ترکیش استریم به عنوان مهمترین سناریوهای صادرات و ترانزیت گاز طبیعی به قاره سبز یاد کرده است. در همین حال ناطق علی‌فا وزیر انرژی جمهوری آذربایجان از احتمال پیوستن ایران به پروژه خط لوله گازی ترنس آناتولین خبر داده و تأکید کرده است: ایران با دارا بودن منابع غنی گاز طبیعی، به طور جدی علاقمند به همکاری با جمهوری آذربایجان است و می‌تواند نقش مهمی را در تامین امنیت انرژی اروپا ایفا کند. این در حالی است که به گفته مسوولان صنعت گاز کشور در شرایط فعلی ایران با دو پیشنهاد وسوسه برانگیز گازی تاپ (ترنس آذربایتک) و خط لوله تاناب (ترنس آناتولین) برای حضور در بازار گاز اروپا روبرو شده است. به گزارش مهر، در حالی که مسوولان صنعت گاز ایران در حال بررسی سناریوهای مختلف صادرات گاز ایران به اروپا پس از لغو تحریم‌ها هستند گازپروم که عنوان غول گازی جهان را بدک می‌دشد به صورت چراغ خاموش در حال پیشروی در یکی از بازارهای مهم گاز طبیعی ایران است.

ایران و ارمنستان سال ۱۳۸۳ قراردادی به منظور تهاتر گاز و برق امضا کردند که مطابق با آن توافق قرار بود حجم صادرات گاز ایران تا سال ۲۰۱۰ میلادی به یک میلیارد متر مکعب در سال افزایش یابد.

در حال حاضر به طور متوسط روزانه بیش از یک میلیون متر مکعب گاز طبیعی از طریق تاسیسات مرزی نوردوز به این کشور همسایه صادر می‌شود که برای انتقال گاز طبیعی به ارمنستان خط لوله‌ای به قطر ۱۳۰اینچ به طول ۱۱۳ کیلومتر حدفاصل تبریز تا مرز ارمنستان ساخته شده است. مدت قرارداد تهاتر گاز ایران و برق ارمنستان را ۲۰ ساله بوده که قرارداد صادرات گاز ایران به ارمنستان یک قرارداد چهارجانبه میان شرکت ملی صادرات گاز ایران، شرکت تانویر، شرکت ایران تی پپی و شرکت برق ارمنستان است. حدود دو سال قبل شرکت توزیع گاز آراگ ارمنستان که عمده سهام آن در اختیار شرکت گازپروم روسیه، خط لوله گاز وارداتی ارمنستان از ایران را خریداری می‌کند. همزمان با این تغییر و تحولات گازی، برخی از نمایندگان پارلمان ارمنستان اعلام کرده‌اند: دولت این کشور تحت فشار مسکو مالکیت خط لوله انتقال گاز ایران به ارمنستان را به‌گاز پروم روسیه واگذار کرده است. با گذشت حدود دو سال از خرید بخشی از خط لوله گاز ایران و ارمنستان، رسانه‌های ارمنی به نقل از آرا سیمونیان، معاون وزیر انرژی و منابع طبیعی ارمنستان اعلام کرد: بخش مفری - کاجاران (Meghri-Kajaran) خط لوله گازی ایران-ارمنستان به گازپروم مستقر در ارمنستان فروخته خواهد شد. به گفته این مقام دولت ارمنستان یک وام از ایران در زمان ساخت دریافت شده بود و طرف ایرانی می‌توانست این وام را تنها برای یک شرکت ۱۰۰ درصد دولتی تمدید کند و به این دلیل بود که شبکه ولتاژ الکتریک تئورک ارمنستان در این طرح مشارکت داشت؛ اما هم‌اکنون ساخت این خط لوله به پایان رسیده و وام نیز بازپرداخت شده است. به عبارت دیگر با خرید این بخش استراتژیک از خط لوله گاز مفری - کاجاران، نبض صادرات گاز طبیعی ایران در ارمنستان و حوزه قفقاز به دست روس‌ها افتاده است و حتی امکان توقف صادرات گاز ایران به این کشور همسایه توسط روس‌ها در آینده‌ای نزدیک وجود دارد.

سایه گازپروم سنگین تر می‌شود

غول گازی روس‌ها در طول دو سال گذشته تاکنون بیش روی‌های گسترده‌ای در بازار گاز ایران در ارمنستان داشته است و پس از افزایش صادرات گاز به ترکیه حالا ارمنستان به یک بازار گاز استراتژیک برای روسیه و شرکت گازپروم تبدیل شده است. مدیرعامل شل با بیان اینکه اطمینان می‌دهم بدهی‌های خود را در سریع‌ترین زمان ممکن پرداخت می‌کنیم، گفته که پرداخت بدهی‌ها تنها با لغو تحریم‌ها و دریافت مجوز از بریتانیا، هلند و آمریکا امکان‌پذیر خواهد بود. وی همچنین گفته که بدهی‌سی است که به محض برداشته شدن تحریم‌ها علیه ایران، فرصت‌های حضور را در این کشور بررسی می‌کنیم. براساس این گزارش، شل تا پیش از افزایش تحریم‌های بین‌المللی سابقه مشارکت در توسعه میداین نفتی ایران همچون طرح توسعه میدایسن نفتی سروش و نوروز را داشت و یکی از مشتریان نفت سنگین ایران نیز بود.

قابل توجه مودیان محترم مالیاتی:

شما می توانید بدون مراجعه به اداره مالیاتی از طریق سامانه www.TAX.gov.ir اظهارنامه مالیاتی خود را به صورت الکترونیکی ارائه نموده و مالیات خود را نیز پرداخت نمایید.

۱۸۲۲ مرکز ارتباط مردمی سازمان امور مالیاتی کشور

روابط عمومی سازمان مالیاتی کشور

م تلف ۵۵۲